

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudkyň Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Martiny Kůchlerové, Ph.D., ve věci

žalobce: **T. G.**
zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem AK Čechovský
& Václavek, s. r. o.
se sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 1. 2023, čj. MV-199462-10/SO-2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 4. 10. 2022, čj. OAM-13770-14/DP-2022, (dále také jen „správní orgán I. stupně“), kterým byla zamítnuta žádost žalobce o vydání povolení k dlouhodobému pobytu na

území České republiky za účelem strpění pobytu na území podle § 46 odst. 1 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. l) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť bylo shledáno, že žalobce nesplňuje některou z podmínek pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu.

II. Shrnutí žalobních bodů

2. Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání zákonnosti shora uvedeného rozhodnutí a navrhl jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Současně požadoval přiznání náhrady nákladů řízení.
3. V prvním žalobním bodě žalobce namítl, že žalovaná posoudila přiměřenost dopadu svého rozhodnutí ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod pouze formalisticky, v důsledku čehož je její rozhodnutí a priori nepřiměřené. Rozhodnutí žalované považuje žalobce rovněž za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
4. Dle žalobce se žalovaná nevypořádala s přiměřeností dopadů rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců, přestože dostatečně konkrétně namítal skutečnosti relevantní pro posouzení této otázky. Zároveň je napadené rozhodnutí nezákonné pro rozpor s čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, neboť se žalovaná přezkoumatelným způsobem nevypořádala se zájmy jeho syna jakožto nezletilého dítěte a rozhodla v rozporu s takovými zájmy syna. Posouzení dopadů rozhodnutí je formalistické a zcela chybí ve vztahu k dopadům napadeného rozhodnutí do zájmů syna žalobce jakožto nezletilého dítěte.
5. Žalobce uvedl, že zřetelně označil dopady rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života, stejně tak zřetelně označil dopady rozhodnutí z hlediska zájmů jeho syna jakožto nezletilého dítěte, když nepřiměřený dopad rozhodnutí namítal v souvislosti s jeho věkem a jeho vycestováním do pro něj neznámého prostředí. Opětovně uvedl, že na území České republiky v současnosti pobývá se svojí manželkou a nezletilým synem, kteří mají v současnosti rovněž podánu žádost o trvalý pobyt v České republice dle § 67 odst. 1, odst. 3 písm. a) a odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Zamítnutím žádosti o dlouhodobý pobyt bude způsobena závažná újma celé nejbližší rodině žalobce, neboť ta bude muset následovat žalobce do země původu, a to za situace, kdy celá rodina je již na území České republiky zcela integrovaná, a naopak na území Ázerbájdžánu měl žalobce spolu se svou manželkou a nezletilým synem jakožto vyznavač víry Jehovistů problémy se integrovat s ohledem na své náboženské vyznání do většinové společnosti. Zejména namítá, že v případě zamítnutí žádosti o udělení povolení k dlouhodobému pobytu by musel vycestovat do země původu i se svým pětiletým synem, který je na přítomnosti otce vzhledem ke svému věku zcela závislý. S ohledem na svůj věk nezletilý syn svoji zemi původu prakticky nezná, neboť od svého narození pobývá na území České republiky. V České republice navštěvuje mateřskou školu. V důsledku zamítnutí žádosti jeho otce bude nucen nezletilý syn vycestovat na území Ázerbájdžánu, ke kterému nemá žádný vztah. Syn žalobce tak bude vytržen ze sociálního prostředí, ve kterém dosud vyrůstal a ve kterém probíhala jeho výchova. Takto zásadní změna v životě tříletého dítěte může zapříčinit vznik závažné újmy v oblasti jeho dalšího psychického a sociálního vývoje. V této souvislosti odkázal na čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, dle kterého mají být zájmy nezletilých dětí středobodem jakýchkoli úvah týkajících se jejich

postavení. Pro další vývoj takto malého dítě je žádoucí, aby jeho výchova probíhala ve stabilním prostředí, ne střídavě ve dvou kulturně i jazykově odlišných zemích. Nutnost opakovaného přesídlení do zajista ovlivní jeho schopnost úspěšně se účastnit vzdělávacího systému. V horším případě opakované změny prostředí poznamenají nevratitelným způsobem další psychický a sociální vývoj syna žalobce. Z uvedených důvodů považuje žalobce napadené rozhodnutí za nepřiměřené a v rozporu se zájmy jeho syna jakožto nezletilého dítěte.

6. Žalobce poukázal na judikaturně vymezený požadavek, aby při posuzování přiměřenosti zájmy cizince, stejně jako zájmy veřejné, byly nejprve řádně vymezeny a dále aby byl zjištěn zásah do zájmů cizince v důsledku rozhodnutí a jeho přiměřenost byla poměřována s veřejnými zájmy. V tomto směru odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, čj. 1 Azs 81/2016-33, ve kterém uvedený soud judikoval, že *„přiměřenost dopadů rozhodnutí je nutné zkoumat nejen ve vztahu k žadatelům, ale také jejich rodinným příslušníkům, a dále, že možné dopady rozhodnutí je třeba nejprve jasně vymezit a až následně je poměřit“*. Dále žalobce poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2020, čj. 5 Azs 347/2019-33, ve kterém Nejvyšší správní soud zdůraznil, že není možné, aby správní orgány zvážily přiměřenost zásahu, *„aniž by jej však vůbec definovaly a učinily relevantní skutková zjištění“*. Dále pak i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2020, čj. 5 Azs 404/2019-28, ve kterém Nejvyšší správní soud zdůraznil, že do práv dítěte je v souladu s judikaturou Evropského práva možné zasáhnout v případě naléhavé společenské potřeby, kdy zásah je přiměřený sledovaným cílům, přičemž tato potřeba je náležitě odůvodněna. Žalobce má za to, že existence naléhavé společenské potřeby v jeho věci absentuje, stejně jako řádné odůvodnění přiměřenosti zásahu do zájmů jeho syna jakožto nezletilého dítěte v odůvodnění napadeného rozhodnutí.
7. Dále žalobce uvedl, že není pravdou, že pouze dlouhodobý zákaz pobytu či bezprostřední nucení k opuštění území je možné považovat za nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života. V tomto ohledu odkázal žalobce na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 28. února 2014, čj. 5 As 102/2013-31.
8. Žalobce závěrem uvedl, že pokud správní orgán I. stupně poukazuje na možnost opatření si jiného pobytového oprávnění, tak k tomu by musel vycestovat do Ázerbájdžánu a vystavit sebe (a v důsledku toho i jeho manželku a syna) nebezpečí pronásledování. Takovouto argumentaci označil již Nejvyšší správní soud za nepřipadnou v rozsudku ze dne 28. 2. 2022, čj. 7 Azs 405/2021-34, nebo v rozsudku ze dne 18. 5. 2020, čj. 5 Azs 28/2020-38.
9. Žalobce uzavřel, že napadené rozhodnutí považuje za nepřiměřené a nezákonné. S ohledem na skutečnost, že žalovaná dostatečně nevypořádala jeho námitky týkající se zájmů jeho syna jakožto nezletilého dítěte a nepřiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, považuje žalobce napadené rozhodnutí rovněž za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
10. Ve druhém žalobním bodě žalobce namítá, že napadené rozhodnutí žalované a řízení jemu předcházející je v rozporu s právními předpisy, a to § 2 odst. 1, § 2 odst. 3, § 6 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), když žalovaná aprobevovala postup správního orgánu I. stupně, který byl ve věci dlouhodobě nečinný, překročil lhůtu pro vydání rozhodnutí o žádosti žalobce více než

dvakrát, ačkoliv žalobce v době podání žádosti i ke dni uplynutí lhůty pro vydání rozhodnutí splňoval podmínky pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území.

11. Žalobce zdůraznil, že dne 7. 4. 2021 podal žádost o vydání povolení k trvalému pobytu podle § 67 zákona o pobytu cizinců, neboť byl poslední téměř 4 roky žadatelem o mezinárodní ochranu. Jeho manželka a syn byli žadateli o mezinárodní ochranu stále, v čemž žalobce spatřuje důvod hodný zvláštního zřetele dle § 67 odst. 7 zákona o pobytu cizinců, pro který lze prominout podmínku dle § 67 odst. 1 spočívající v trvání řízení o udělení mezinárodní ochrany alespoň po dobu 4 let. Stejného dne, kdy žalobce podal žádost o vydání povolení k trvalému pobytu, podal rovněž žádost o vízum strpění dle § 33 odst. 1 písm. c), kterému bylo vyhověno. Žalobce před skončením jeho platnosti požádal o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území podle § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, a to dne 30. 5. 2022.
12. Lhůta pro vydání rozhodnutí o této jeho žádosti činila dle § 169t odst. 6 písm. a) bodu 1 zákona o pobytu cizinců 60 dnů ode dne podání žádosti. Žalobce byl po celou dobu běhu této lhůty i po jejím skončení cizincem, s nímž bylo vedeno řízení o žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu, k jejímuž podání byl oprávněn. Lhůta pro vydání rozhodnutí o žádosti žalobce o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění uplynula dne 29. 7. 2022 a žádost žalobce o vydání povolení k trvalému pobytu dle § 67 byla zamítnuta dne 2. 7. 2021. Žalobce však proti zamítavému rozhodnutí brojl správní žalobou, již byl přiznán odkladný účinek. Jeho žaloba byla pravomocně zamítnuta až dne 1. 9. 2022, kdy nabyl právní moci rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 16. 8. 2022, čj. 30 A 65/2021-54, čímž skončil i odkladný účinek přiznaný žalobě. V návaznosti na pravomocné zamítnutí žádosti žalobce o vydání povolení k trvalému pobytu bylo dne 5. 10. 2022 doručeno jeho právnímu zástupci rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění. Žalobce tak má důvodně za to, že postup Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky byl zcela zjevně účelový, odporující základním zásadám činnosti správních orgánů, kdy toto vyčkávalo na rozhodnutí o žádosti žalobce o vydání povolení k trvalému pobytu a lhůtu pro vydání rozhodnutí o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění tak překročilo více než dvakrát. Zjevně nezákonný postup správního orgánu I. stupně spočívající v jeho dlouhodobé nečinnosti aprobevoval i odvolací správní orgán a v konečném důsledku jej dokonce kladl k tíži žalobce, jakkoliv jej svým jednáním nijak nezapříčinil.

III. Vyjádření žalované k žalobě

13. V písemném vyjádření k žalobě žalovaná odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhla zamítnutí žaloby. Dodala, že žalobou napadené rozhodnutí není nezákonné, není věcně nesprávné, není vnitřně rozporné, ani není nepřezkoumatelné a má zato, že se v jeho odůvodnění řádně vypořádala se všemi odvolacími námitkami. Dle jejího názoru byl stav věci zjištěn v souladu s ustanovením § 3 správního řádu, přičemž žádné z (procesních) práv žalobce nebylo porušeno.
14. K namítané nepřiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí žalovaná odkázala kromě odůvodnění napadeného rozhodnutí (a spisového materiálu) i na vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě zaslané soudu, ale i na usnesení Nejvyššího správního

soudu ze dne 24. 11. 2022, čj. 8 Azs 211/2022-46, kterým nebyl přiznán odkladný účinek kasační stížnosti, kterou žalobce podal v rámci jiného soudního řízení.

15. Zdůraznila, že žalobce odvozuje nepřiměřenost rozhodnutí odkazem na svého syna a manželku, ti ovšem ke dni vydání napadeného rozhodnutí nedisponovali (potažmo ani v současné době nedisponují) žádným pobytovým oprávněním ve smyslu zákona o pobytu cizinců, ani ve smyslu zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Pokud nemají na území nikterak upraven pobytový status, tvrzení žalobce jsou podle žalované nepodložená. V případě žalobce, resp. napadeného rozhodnutí proto nelze hovořit o nepřiměřenosti jeho dopadů.
16. Žalovaná dále uvedla, že s nedodržením lhůt pro vydání rozhodnutí správní řád, ani zákon o pobytu cizinců, podle něhož je žádost posuzována, nestanoví žádné právní důsledky. K tomu poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2012, čj. 2 Ans 14/2012-41, a ze dne 30. 1. 2014, čj. 4 As 108/2013-69. Nezákonnost napadeného rozhodnutí tedy dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu nemohou zpravidla založit ani průtahy v řízení, ze kterého vzešlo rozhodnutí (viz rozsudek ze dne 30. 10. 2003, čj. 6 A 171/2002-41). V případě, že správní orgán I. stupně stanovené lhůty nedodrží, může cizinec žádat o uplatnění opatření proti nečinnosti. Navíc správní orgán I. stupně má povinnost vycházet ze skutkového i právního stavu ke dni vydání svého rozhodnutí.
17. Žalovaná rovněž vyzdvihla, že skutečnost, že žádost byla podána v době platnosti dlouhodobého víza, není v posuzované věci spornou, ovšem zůstává zde zásadní otázka rozhodnutí ve věci žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2008, čj. 1 As 68/2008-126, přitom správní orgán vychází při vydání rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který zde je v době rozhodování. Správní orgán I. stupně proto nemohl vycházet ze stavu, který tu byl v době podání žádosti, ale správně činil právě s ohledem ke skutečnostem v době vydání svého rozhodnutí, obdobně činila žalovaná.

IV. Replika žalobce

18. Žalobce v replice na vyjádření žalovaného poukázal na skutečnost, že jeho manželka i syn v prosinci 2022 podali žádosti o trvalý pobyt a následně jim bylo uděleno dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu na území dle § 33 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Jelikož samotné podání žádosti o trvalý pobyt neopravňuje samo o sobě k pobytu na území, nemohl žalobce dříve doložit, že jeho nejbližší rodina má na území povolený pobyt. Nyní žalobcova rodina oprávnění k pobytu má. Žalobce věří, že i trvalý pobyt bude jeho synovi i manželce povolen, neboť oba dva bez dalšího splňují podmínku zakotvenou v § 67 zákona o pobytu cizinců. Je tak zjevné, že napadené rozhodnutí je v rozporu s čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, stejně jako s čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, neboť dopadá na manželku žalobce a nezl. syna, kteří mají v ČR domov.
19. Mezinárodní smlouvy mají aplikační přednost před zákonem a dle názoru žalobce by tak soud neměl aplikovat ustanovení § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a měl by skutečnost, že rodina žalobce má na území pobytové oprávnění, zohlednit. Stejně tak by soud měl přihlídnout

ke skutečnosti, že rodina žalobce v souladu se zákonem žádá o vydání povolení k trvalému pobytu. Zejména princip nejlepšího zájmu nezletilého dítěte dle čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte by měl být při posuzování žaloby prioritní. Dále dle názoru žalobce nelze pominout, že pokud by trvalý pobyt získal jeho syn, mohl by žalobce podat žádost o trvalý pobyt dle ustanovení § 67 odst. 3 písm. a), odst. 7 a odst. 8 zákona o pobytu cizinců.

V. Jednání soudu

20. Při jednání soudu konaném dne 1. 8. 2023 setrvaly obě strany sporu na svých argumentech a procesních návrzích. Pověřený pracovník žalovaného doplnil, že žalobci bylo dne 18. 7. 2023 uděleno vízum nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území, a to s platností od 19. 7. 2023 do 14. 1. 2024.

VI. Posouzení věci krajským soudem

21. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. Po prostudování předloženého správního spisu a projednání věci při nařízeném jednání dospěl k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.
22. Z předloženého správního spisu vyplynulo, že naposledy žalobce pobýval na území České republiky na základě víza k pobytu nad 90 dnů (tj. na základě dlouhodobého víza) za účelem strpění pobytu na území, které mu bylo uděleno s platností od 5. 1. 2022 do 3. 7. 2022, a to z důvodu uvedeného v § 33 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců (tj. z důvodu, že požádal o vydání povolení k trvalému pobytu, k čemuž byl oprávněn, a o této žádosti nebylo dosud rozhodnuto).
23. Dne 30. 5. 2022 podal žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem strpění pobytu na území dle § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců (tj. z důvodu, že mu bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu dle § 33, jeho pobyt bude delší než 1 rok a trvají důvody, pro které bylo toto vízum uděleno).
24. Dne 4. 10. 2022 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí čj. OAM-13770-14/DP-2022, kterým žádost žalobce o vydání povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem strpění pobytu na území zamítl a povolení nevydal, a to podle § 46 odst. 1 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. l) zákona o pobytu cizinců, neboť shledal, že žalobce nesplňuje některou z podmínek pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu, konkrétně, že důvody, pro které bylo toto vízum uděleno, již netrvají, protože o žádosti žalobce o vydání povolení k trvalému pobytu na území České republiky již bylo pravomocně rozhodnuto.
25. Odvolání žalobce proti zmíněnému prvostupňovému rozhodnutí následně žalovaný zamítl žalobou napadeným rozhodnutím.
26. Z listin založených ve správním spise i z tvrzení žalobce dále vyplývá (a mezi účastníky tak není sporné), že žádost žalobce ze dne 7. 4. 2021 o vydání povolení k trvalému pobytu dle § 67 zákona o pobytu cizinců byla zamítnuta prvostupňovým rozhodnutím ze dne 3. 5. 2021 a odvolání proti němu zamítnuto rozhodnutím odvolacího orgánu ze dne 2. 7. 2021. Žalobce proti zamítavému rozhodnutí podal správní žalobu (jíž byl

přiznán odkladný účinek). Žaloba byla zamítnuta rozsudkem zdejšího krajského soudu ze dne 16. 8. 2022, čj. 30 A 65/2021-54, který nabyl právní moci dne 1. 9. 2022.

27. Krajský soud posoudil žalobu v rozsahu a v mezích uplatněných žalobních bodů v souladu s dispoziční zásadou, kterou je správní soudnictví ovládáno.
28. Dle ustanovení § 46 odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že *pro povolení k dlouhodobému pobytu platí obdobně § 31 odst. 1 písm. a) až e), § 33, 34, 37, 38, § 55 odst. 1 a 2, § 56, § 58 odst. 3 a § 62 odst. 1 vztahující se na dlouhodobé vízum. Ministerstvo povolení k dlouhodobému pobytu dále nevydává, pokud cizinec neplní na území účel, pro který mu bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů a pro který mu má být vydáno povolení k dlouhodobému pobytu, nebo pokud cizinec neplnil v době platnosti víza k pobytu nad 90 dnů na území účel, pro který mu bylo vízum uděleno; to neplatí, pokud cizinec prokáže, že se jednalo o neplnění účelu ze závažných důvodů po přechodnou dobu.*
29. Ustanovení § 56 odst. 1 písm. l) téhož zákona stanoví, že *dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže cizinec nesplňuje některou z podmínek pro udělení víza.*
30. Dle ustanovení § 43 odst. 1 stejného zákona platí, že *povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území uděluje ministerstvo na žádost cizince, kterému bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území podle § 33, pokud pobyt cizince na území bude delší než 1 rok a trvají-li důvody, pro které bylo toto vízum uděleno.*
31. Podle § 33 odst. 1 písm. c) téhož zákona *ministerstvo udělí vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území cizinci, který v době platnosti oprávnění k pobytu, jehož platnost nelze prodloužit, požádal na území o vydání povolení k trvalému pobytu podle hlavy IV, pokud je k tomu oprávněn a o této žádosti nebylo rozhodnuto v době platnosti oprávnění k pobytu cizince na území.*
32. Jak bylo již uvedeno, dlouhodobé vízum za účelem strpění bylo žalobci uděleno ve smyslu § 33 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, tj. z důvodu probíhajícího řízení o jeho žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu. Pro posouzení žádosti žalobce o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění bylo podstatné (jak správně uvedla žalovaná), zda trvá důvod, pro který bylo žalobci uděleno dlouhodobé vízum, tj. zda dosud nebylo pravomocně skončeno řízení o jeho žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu. Jak rovněž vyplývá ze shora uvedené rekapitulace, řízení o žádosti žalobce o vydání povolení k trvalému pobytu na území České republiky bylo v době rozhodování o jeho žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění již pravomocně ukončeno rozhodnutím ze dne 2. 7. 2021 (právní moc 7. 7. 2021) a žaloba proti němu rovněž zamítnuta rozsudkem zdejšího krajského soudu ze dne 16. 8. 2022 (právní moc dne 1. 9. 2022). Pominul tedy důvod, pro který bylo žalobci uděleno dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu na území, a nebyla tak splněna jedna z podmínek ve smyslu ustanovení § 43 zákona o pobytu cizinců pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území. Tyto skutečnosti žalobce v žalobě nerozporuje, namítá však, že k této situaci došlo v důsledku dlouhodobé nečinnosti správního orgánu I. stupně. K tomu viz níže vypořádání druhého žalobního bodu.
33. V prvním žalobním bodě žalobce namítl, že žalovaná posoudila přiměřenost dopadu svého rozhodnutí ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod

pouze formalisticky, v důsledku čehož je její rozhodnutí a priori nepřiměřené. Rozhodnutí označil rovněž za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

34. Nejprve se krajský soud zabýval žalobní námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, která by byla sama o sobě v případě úspěšnosti způsobila zrušit žalované rozhodnutí bez dalšího. Žalobce označil napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
35. Nepřezkoumatelné může být rozhodnutí pro nedostatek důvodů (jak namítá žalobce) anebo pro nesrozumitelnost. K otázce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí se opakovaně vyjadřuje judikatura Ústavního soudu i Nejvyššího správního soudu. Platí, že nepřezkoumatelné rozhodnutí zpravidla nenabízí prostor k úvahám o námitkách věcného charakteru, a je tudíž nezbytné je zrušit. K nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 27. 2. 2019, čj. 8 Afs 267/2017-38 (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), uvedl, že „*nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno. Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se správní orgán, resp. soud podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se (toliko) dílčího nedostatku odůvodnění. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat.*“ Tedy ani skutečnost, že správní orgány nereagují ve svých rozhodnutích explicitně na každou dílčí námitku a argument účastníka řízení, nemůže vést k nepřezkoumatelnosti jejich rozhodnutí. Nadto jako vypořádání se s konkrétní námitkou lze považovat i odlišný, odůvodněný názor správního orgánu v odůvodnění rozhodnutí, čímž se s námitkami účastníka řízení vždy - minimálně implicitně - vypořádá.
36. Krajský soud neshledal, že by napadené rozhodnutí takovými zásadními vadami trpělo. Žalobou napadené rozhodnutí celkově (ve spojení s rozhodnutím správního orgánu I. stupně, se kterým tvoří jeden celek) je ve smyslu shora uvedené judikatury Nejvyššího správního soudu přezkoumatelné, neboť je zjištělné, o čem i jak správní orgány rozhodly, jsou zjištělné i důvody, pro něž byla rozhodnutí vydána. Z rozhodnutí je rovněž zřejmé, jaký skutkový stav vzaly správní orgány za rozhodný a jak uvažily o pro věc podstatných skutečnostech. Odvolací námitkou žalobce ve vztahu k ne/přiměřenosti rozhodnutí se přitom žalovaná zabývala (k tomu podrobněji níže).
37. K samotné přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce namítá, že se žalovaná nevypořádala s touto otázkou, přestože dostatečně konkrétně namítal skutečnosti relevantní pro její posouzení. Zároveň namítl, že je napadené rozhodnutí nezákonné pro rozpor s čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, neboť se žalovaná přezkoumatelným způsobem nevypořádala se zájmy jeho syna jakožto nezletilého dítěte a rozhodla v rozporu s jeho zájmy.
38. Pravidla pro posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života stanoví § 174a zákona o pobytu cizinců, dle něhož *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního*

jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.

39. Krajský soud připomíná, že posuzování přiměřenosti dopadu rozhodnutí není omezeno pouze na ta rozhodnutí, u kterých to zákon o pobytu cizinců výslovně stanoví (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, čj. 6 Azs 96/2015-30, či ze dne 20. 9. 2018, čj. 10 Azs 127/2018-30). V případě zamítnutí žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu je proto třeba přiměřenost dopadu rozhodnutí posuzovat i ke konkrétní námitce cizince (srov. např. rozsudek ze dne 22. 1. 2020, čj. 10 Azs 256/2019-39 či ze dne 12. 3. 2020, čj. 9 Azs 352/2019-33), neboť tato povinnost vyplývá přímo z Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jejíž čl. 8 zavazuje smluvní státy k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce.
40. Zákonodárce tak v některých případech přímo zavázal správní orgány povinností při rozhodování o pobytovém oprávnění i o vyhoštění cizince posuzovat přiměřenost důsledků rozhodnutí, zejména přiměřenost dopadů do soukromého a rodinného života, avšak i když tuto povinnost nestanovil výslovně (jako v tomto případě), plyne přímo z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod v případě, že žadatel tuto otázku vznesl a nepřiměřenost v řízení namítl (viz shora zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 10 Azs 256/2019-39). Je však také nutné připomenout, že čl. 8 Úmluvy negarantuje cizincům právo vstupovat a pobývat na území státu a nedává jim ani právo, aby získali konkrétní typ pobytového oprávnění. Představuje pouze určitou garanci toho, že při rozhodování o pobytovém oprávnění či dokonce přímo o vyhoštění cizince bude brán v kontextu všech posuzovaných zájmů také přiměřený zřetel na existující osobní a rodinné vazby cizince.
41. V této souvislosti také platí, že břemeno tvrzení tíží primárně žadatele o konkrétní pobytové oprávnění - je to totiž sám žadatel, kdo má povinnost správnímu orgánu uvést informace ze svého soukromého a rodinného života, o nichž se domnívá, že jsou pro posouzení věci relevantní a byly by případně způsobilé převážit nad jinými zájmy a hledisky. Správní orgán je sice vázán povinností zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu), to však neznamená, že správní orgány jsou povinny při rozhodování o pobytovém oprávnění samy, bez toho, že by sám žadatel uváděl informace o svém soukromém a rodinném životě, které jsou pro posouzení jeho žádosti relevantní, zjišťovat a pátrat po podrobnostech a specifikách jeho soukromí, která by případně převážila nad důvodem pro neudělení pobytového oprávnění. K tomu lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2019, čj. 1 Azs 367/2018-34, dle něhož není povinností správních orgánů vyzývat žadatele k doplnění dalších konkrétnějších sdělení (a to dokonce ani v řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu), pokud bezpečně zjistily z jim dostupných podkladů osobní a rodinnou situaci cizince a cizinec ohledně těchto zjištění nic nenamítal. V nyní posuzovaném případě jde přitom „pouze“ o zamítnutí žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění a nikoliv o zrušení pobytového oprávnění.
42. Krajský soud ze správního spisu ověřil, že v průběhu řízení před správním orgánem I. stupně žalobce nepřiměřenost zásahu do svého soukromého a rodinného života ani porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nenamítal. Správnímu orgánu I. stupně proto nelze nikterak vytýkat, že se touto otázkou nezabýval,

neboť takovou povinnost neměl. Nepřiměřenost dopadů rozhodnutí žalobce poprvé vznesl až v odvolání, resp. jeho doplnění ze dne 5. 10. 2022. V něm uvedl, že by případné zamítnutí jeho žádosti představovalo nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života i jeho rodinných příslušníků a že jako takové by bylo v rozporu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a s čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Dále k této otázce poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 1 Azs 81/2016-34, z něhož podrobně citoval a v návaznosti na něj uvedl, že „s ohledem na citovaná rozhodnutí účastník řízení uvádí, že případné nevyhovění jeho žádosti by mělo značný dopad na jeho manželku (uvedl její jméno, příjmení a narození) a jeho syna (uvedl jeho jméno, příjmení a narození). S těmito eventualitami se správní chybně nevypořádal a tím zatížil své rozhodování vadou“.

43. Žalovaná k této odvolací námitce ve svém rozhodnutí uvedla, že zmínění rodinní příslušníci žalobce v současné době nedisponují žádným pobytovým oprávněním ve smyslu zákona o pobytu cizinců ani ve smyslu zákona o azylu, což značně oslabuje tvrzení žalobce. Současně zdůraznila, že žalobci není napadeným rozhodnutím znemožněno do budoucna na území pobývat (není mu zakazován budoucí pobyt na území), ani mu není ukládáno správní vyhoštění. Nevyhověním žádosti tak nedochází ani k porušení Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť další pobyt žalobce na území není vyloučen a má po pravomocném skončení řízení vícero možností, jak svoji pobytovou situaci řešit. Připomněla, že může požádat o nové povolení k pobytu na území na zastupitelském úřadu v domovské zemi a znovu se do České republiky vrátit a realizovat svůj soukromý a rodinný život. Žalovaná dále uvedla, že žalobcem tvrzená újma na soukromém a rodinném životě nebyla nijak blíže doložena ani prokázána, že jeho tvrzení jsou značně obecná a že žalobce neprokazuje v této věci žádnou konkrétní hájitelnou vážnou újmu. Žalovaná tuto otázku ve svém rozhodnutí uzavřela tím, že „v tomto případě není důvod pro spuštění extrateritoriálního účinku Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, ani nedochází k rozporu napadeného rozhodnutí s Úmluvou o právech dítěte, stejně tak není nepřiměřeným způsobem zasaženo do soukromého a rodinného života účastníka řízení ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců, jakož i do života členů jeho rodiny, a to zejména proto, že přímým důsledkem není narušení rodinných vazeb mezi účastníkem řízení a členy jeho rodiny, neboť v jejich dispozici je rozhodnout se, jakým způsobem budou realizovat svůj rodinný život“. Pokud jde o samotnou existenci soukromého a rodinného života žalobce, zejména existence rodinného života v ČR žalovanou zpochybněna nebyla, dospěla však k závěru, že nejde o zásah nepřiměřený, neboť žalobci není zakázán další pobyt na území a má možnost požádat si o nové pobytové oprávnění.
44. Žalobce tedy sice v žalobě namítá, že napadené rozhodnutí je v otázce přiměřenosti dopadů nepřezkoumatelné, avšak sám ve správním řízení neuvedl žádné konkrétní skutečnosti či specifika svého rodinného života, které by správní orgány mohly hodnotit. To samé platí o argumentu nejlepším zájmem dítěte, neboť žalobce sám ve správním řízení neupřesnil, jak konkrétně vypadá jeho rodinné a rodičovské zázemí a jak dalece by se tohoto zázemí dotklo jeho případné (přechodné) osobní odloučení od nezl. syna.
45. Krajský soud má zato, že o okolnostech soukromého a rodinného života žalobce žalovaná uvážila vcelku dostatečně a způsobem odpovídajícím žalobcem sděleným informacím, neboť ten kromě zcela obecných tvrzení nenabídl žádná konkrétní tvrzení, ani důkazy k nim. Nutno souhlasit se žalovanou, že v odvolacím řízení poprvé vznesená

tvrzení žalobce k otázce přiměřenosti dopadů rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života byla značně obecná a neurčitá a nijak blíže doložena a tedy ani prokázána.

46. Žalobce další informace (zejména a pouze ohledně svého nezl. syna), ke kterým dle jeho názoru měly správní orgány přihlížet, uvedl až v žalobě, v níž uvedl, že syn je na jeho přítomnosti vzhledem k věku zcela závislý, že by musel vycestovat s ním, přestože svou zemi původu prakticky nezná, že není v zájmu pětiletého dítěte přesídlení do Ázerbájdžánu a zpět do ČR, ke kterému nutně dojde v případě zamítnutí žaloby. Zdůraznil, že pro další vývoj malého dítěte je žádoucí, aby jeho výchova probíhala ve stabilním prostředí a ne střídavě ve dvou kulturně a jazykově odlišných zemích.
47. Žalobci lze obecně přisvědčit v tom, že nejlepší zájem dítěte je zájmem, který musí být zohledňován při úvahách týkajících se jeho postavení, a současně, že jde o hodnotu, která musí být dle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány. Nutno však dodat, že relevantní soudní judikatura nestanovuje absolutní převahu nejlepšího zájmu dítěte za všech okolností. Naopak jak judikatura ESLP, tak Ústavního soudu jej vnímá jako příkaz k vyvažování různých protichůdných zájmů, a to dle různých řízení podle intenzity vlivu na nejlepší zájem dítěte (tj. v řízeních, v nichž se přímo rozhoduje o úpravě práv a povinností dítěte, v řízeních, jejichž účelem je upravit práva a povinnosti dítěte, aniž by se dotýkala statusu dítěte, anebo v řízeních, jejichž účelem není přímo zasáhnout do právního postavení dítěte, ale která mají na dítě zprostředkovaný právní dopad). V těchto řízeních se nejlepší zájem dítěte projevuje různou intenzitou od předního a rozhodujícího kritéria až po „prosté“ vážení s dalšími hodnotami a zájmy. A právě v nyní projednávané věci jde o řízení, v němž je zájem dítěte pouze jedním z mnoha kritérií, neboť jde o řízení, které má na dítě pouze zprostředkovaný dopad. I v tomto případě přitom platí, že intenzita či „hloubka“ tohoto vážení se primárně odvíjí od informací, které správním orgánům poskytne sám žadatel.
48. Žalobce však v průběhu správního řízení neuvedl žádná specifika svého rodičovského vztahu k nezletilému synovi, proto se nelze podívat nad tím, že žalovaná při posuzování přiměřenosti vycházela pouze z toho, že nezl. syn ani jeho matka (a manželka žalobce) nedisponovali v době rozhodování žádným pobytovým oprávněním na území ČR a že žalobci není znemožněn ani zakazován budoucí pobyt na území, neboť má více možností, jak svoji pobytovou situaci řešit. Pokud by existovaly nějaké specifické okolnosti rodičovského vztahu mezi žalobcem a jeho synem (například potřeba nějaké nadstandardní péče z jeho strany), měl nejprve sám tyto informace v průběhu správního řízení uvést, aby se jimi mohly správní orgány zabývat.
49. Krajský soud dodává, že předmětné rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu neobsahuje žádnou sankci v podobě zákazu vstupu a není ani vyloučen budoucí společný život rodiny na území ČR. Dopady tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce tak jsou právě s ohledem na absenci zákazu opětovného vstupu na území méně intenzivní. Ani samotná skutečnost, že má cizinec na území České republiky rodinné vazby, proto nemůže automaticky znamenat, že by vycestování z území představovalo nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života. Nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince v důsledku vydání rozhodnutí je zpravidla shledán pouze ve výjimečných situacích, které by

ospravedlňovaly naprostou nezbytnost přítomnosti cizince na území ČR. Nic takto výjimečného však žalobce neuváděl ani ve správním řízení, ani v žalobě.

50. Zamítnutí žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění neznamená absolutní překážku pobytu žalobce v ČR. Možnost vstupu na území ČR mu zůstane zachována, i pokud by v mezichase nezískal jiný pobytový titul. Vycestování z území tak sice může představovat narušení dosavadního rodinného a soukromého života žalobce, avšak tuto újmu nelze hodnotit jako natolik zásadní, že by ospravedlňovala naprosto nezbytnou přítomnost žalobce na území. Ani případné odloučení od rodiny by neznamenal odloučení trvalé, ale toliko přechodné na dobu nezbytně nutnou k vyřízení příslušného pobytového oprávnění.
51. Krajský soud proto souhlasí se žalovanou a musí konstatovat, že ani on neshledal důvody, pro které by na žalobci nebylo možné spravedlivě požadovat, aby na přechodnou dobu vycestoval a uvedl svůj pobyt do souladu s právním pořádkem České republiky. Krajský soud dospěl k závěru, že veřejný zájem státu na tom, aby na jeho území pobývaly jen cizinci s platným pobytovým oprávněním, převážil v nyní projednávaném případě nad zájmem žalobce na ochraně jeho soukromého a rodinného života. Zájmy státu přitom nelze bagatelizovat, neboť respektování pravidel zákona o pobytu cizinců je nezbytné pro řádné fungování imigračního systému. V této souvislosti lze odkázat i na závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu čj. 2 Azs 147/2016-30, ve kterém tento soud vyslovil, že „*ani článek 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (sdělení č. 209/1992 Sb., dále jen „Úmluva“)* neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, respektive napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi.“
52. Navíc lze dodat, že žalobci bylo dne 18. 7. 2023 uděleno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění na území, tudíž v současnosti (až do ledna 2024) dokonce ani nemusí území České republiky vůbec opustit.
53. Pokud žalobce namítal také to, že není pravdou, že pouze dlouhodobý zákaz pobytu či bezprostřední nucení k opuštění území je možné považovat za nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života, pak z ničeho nevyplývá, že by pouze a jen tím žalovaná v dané věci odůvodňovala přiměřenost dopadů rozhodnutí. Jeho odkaz na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu čj. 5 As 102/2013-31 je přitom nepřipadný, neboť v odkazované věci šlo o rozhodnutí o vyhoštění cizince a zásadně jiné skutkové okolnosti ohledně jeho rodinné situace.
54. Žalobce vytýkal správnímu orgánu I. stupně i to, že poukazuje na možnost opatření si jiného pobytového oprávnění. K tomu by však musel vycestovat do Ázerbájdžánu a vystavit sebe (a v důsledku toho i jeho manželku a syna) nebezpečí pronásledování. Nutno konstatovat, že posouzení nebezpečí pronásledování je předmětem jiného řízení (zejména azylového). Jak je krajskému soudu známo z úřední činnosti, žalobci ani nikomu z jeho rodiny v řízení o jejich žádostech o udělení mezinárodní ochrany tato ochrana udělena nebyla.
55. Krajský soud se neztotožnil ani s názorem žalobce uvedeným v replice, že když po podání žaloby bylo jeho manželce a synovi uděleno dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu, že by neměl aplikovat ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. a zohlednit skutečnost, že jeho rodina má na území pobytové oprávnění, a stejně tak přihlídnout ke skutečnosti, že jeho rodina v souladu se zákonem žádá o vydání povolení k trvalému pobytu. Dle jeho

názoru je z toho zjevné, že napadené rozhodnutí je v rozporu s čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, stejně jako s čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte.

56. Dle ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. *při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.*
57. Zmíněné ustanovení tak obecně fixuje skutkový a právní stav, z něhož při soudním přezkumu vychází správní soud, k době rozhodování správního orgánu. Jde o jeden z projevů přezkumné (kontrolní) povahy správního soudnictví ve věcech žalob proti rozhodnutí. Řízení před správním soudem není pokračováním správního řízení. Proměny skutkového nebo právního stavu poté, co žalovaný správní orgán vydal soudem přezkoumávané rozhodnutí, nemohou mít zásadně vliv na výsledek soudního přezkumu.
58. Z uvedeného obecného pravidla však existují výjimky, které dovodila judikatura Nejvyššího správního soudu, a to jak z hlediska zohlednění pozdějších změn právního stavu, tak i stavu skutkového. V případě změn skutkového stavu Nejvyšší správní soud připustil prolomení pravidla obsaženého v ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. ve věcech mezinárodní ochrany za účelem naplnění zásady *non refoulement*, ve věcech zajištění cizinců s ohledem na ochranu osobní svobody ve spojení s právem na život a zákazem mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, nebo též ve věcech správního trestání k uplatnění ústavního zákazu dvojího trestání za tentýž skutek (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 3. 2009, čj. 6 As 44/2008-142, ze dne 22. 4. 2011, čj. 5 Azs 3/2011-131, ze dne 26. 11. 2015, čj. 10 Azs 194/2015-32, nebo ze dne 13. 11. 2019 čj. 6 Azs 170/2019-50). V nyní souzené věci se však o žádný z uvedených případů ani o žádnou zásadní výjimečnou situaci nejedná. Krajský soud tedy není povinen, ale ani oprávněn v tomto případě prolomit zásadu vyplývající z ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. a při přezkumu napadeného rozhodnutí zohlednit nové skutečnosti týkající se získání pobytového oprávnění členů rodiny žalobce v souvislosti s jejich žádostí o vydání povolení k trvalému pobytu.
59. Krajský soud opakuje, že správní soudy nepředstavují „další instanci“, nýbrž přezkoumávají zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a tudíž tak činí podle skutkového a právního stavu v době, kdy bylo vydáno. Kdyby neplatila pravidla ohledně vázanosti soudu skutkovým a právním stavem v době rozhodování správního orgánu, řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu by bylo pokračováním správního řízení a ztratilo by svou přezkumnou povahu. Správní soudnictví vykonává své kontrolní a ochranné poslání „zpětně“ a případné změny, ke kterým v mezidobí po stránce skutkové či právní došlo, kromě výše uvedených výjimek nezohledňuje.
60. Ve druhém žalobním bodě žalobce namítal, že napadené rozhodnutí a řízení jemu předcházející je v rozporu se správním řádem, když žalovaná aprobovala postup správního orgánu I. stupně, který byl ve věci dlouhodobě nečinný a překročil lhůtu pro vydání rozhodnutí o žádosti žalobce.
61. K této námitce týkající se nedodržení lhůty pro vydání správního rozhodnutí krajský soud zcela přisvědčuje stanovisku žalované a potvrzuje její názor, že lhůty pro vydání rozhodnutí jsou lhůtami pořádkovými a jejich překročení samo o sobě nemůže vést k závěru o nezákonnosti procesního postupu či rozhodnutí, které z něj vzešlo (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2012, čj. 2 Ans 14/2012-41). Navíc jejich nedodržení v některých situacích ani nemusí být nezákonnou nečinností či průtahy správního orgánu.

62. Porušení povinnosti správních orgánů vyřizovat věc bez zbytečných průtahů je tedy sice bezpochyby nežádoucí, avšak nemůže samo o sobě způsobit nezákonnost nyní napadeného rozhodnutí. Jak správně poukázala i žalovaná, na obranu proti takovému nesprávnému postupu pamatuje správní řád ustanoveními na ochranu před nečinností (zejména viz § 80 správního řádu), a je proto nutno brojit proti průtahům již v průběhu správního řízení, příp. následně správní žalobou.
63. Ani skutečnost, kterou žalobce zdůrazňuje, a to, že v době podání své žádosti i ke dni uplynutí lhůty pro vydání rozhodnutí splňoval podmínky pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území, nemůže být a není pro posouzení nyní projednávané věci významná. Správní orgán musí vycházet při vydání rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který zde je v době jeho rozhodování (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2008, čj. 1 As 68/2008-126). Nemohl tedy vycházet ze stavu, který tu byl v době podání žádosti žalobce, ani zpětně k datu uplynutí lhůty pro vydání rozhodnutí.

VII. Závěr a náklady řízení

64. S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.
65. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Pověřený pracovník žalovaného při jednání u soudu prohlásil, že žalovaný náklady nežádá, neboť mu v souvislosti s tímto řízením žádné nevznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 3. srpna 2023

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu